

[Kristen Amby.]

men ude i Kredsen gælder altsaa, at man bliver valgt med de fleste Stemmer. Det er nemlig egentlig det Syn, der foresvæver det ærede Parti.

Naar det ærede Medlem Hr. Harald Petersen siger, at nu er Venstre Tilhænger af Forholdstalsvalgmaaden, siger jeg: Nej, det er Venstre ikke. Forholdstalsvalgmaadens Princip maa bygge paa en ligelig Repræsentation af Anskuelserne, ellers er det ikke Forholdstalsvalgmaadens Princip, selv om der kan være noget Forholdstalsvalgmaade-Teknik deri. Jeg vil gerne stille det ærede Medlem et Spørgsmaal, idet jeg stiller de to Systemer over for hinanden. Det ærede Medlem mener, at hvordan Valgloven end bliver, vil en hel Del af den Teknik, der nu følger med Forholdstalsvalgmaaden, være nødvendig og gøre den mindre umiddelbart forstaaelig. Men er det da umiddelbart lettere forstaaeligt for Vælgerne, at et Parti kan have næsten lige saa mange Stemmer som det Parti, der har faaet et mere eller mindre knobent Flertal i de enkelte Kredse, uden dog at faa Mandater praktisk talt? Mon det er lettere forstaaeligt, at det konservative Parti i England paa et mindre Antal Stemmer i Forhold til de Liberale og Labour i mange Aar havde langt den overvejende Del af Mandaterne i Tinget, eller at det er omvendt nu, end at man har et System, som stort set siger til alle Borgere — og det kan hver eneste Skoledreng og Skolepige finde ud af —: I faar Mandater i Forhold til de Stemmer I har her i Landet. Forholdstalsregning, naar den ikke er alt for højt oppe i Matematikken, kan efterhaanden ethvert Skolebarn efter min Mening udføre. Jeg tror, at den Tale, det ærede Medlem nu holdt, kun er Udtryk for en eneste Ting: at det ikke har været det ærede Medlem muligt, hvad han maaske gerne har villet — hvad ved jeg —, at gaa ind i et sagligt Medarbejderskab, naar vel at mærke Formaalet skulde være en rimelig Forholdstalsvalgordning.

Jeg vil gaa ud fra, at det ærede Medlem dog vil mene, at den gældende Valglovsordning, som kan udhules ved, at et Parti deler sig ved Knopskydning og derved i Virkeligheden faar Repræsentation mod Valglovens Forudsætning, ikke kan være Udtryk for hans Mening om Retfærdighed:

at man det ene Sted vil have Kredsmandaterne i Forhold til Stemmevægtprincippet i tyndt befolkede Egne, fordi man kan faa Mandatet det andet Sted som Tillægsmandat. Det kan ikke være det ærede Medlems Mening, og det er ganske ejendommeligt, at han, naar han ikke kan godkende hverken vort Arbejde eller de øvrige Partiers Arbejde, ikke har ment det rimeligt for sit eget Vedkommende blot skitse-mæssigt at fremsætte en Tanke, man kunde bygge paa. Det ærede Medlem har ikke engang haft Kraft eller Magt til — for at han ikke skulde have haft Evne til det, vil jeg ikke tro, dertil kender jeg det ærede Medlem alt for godt, det evnede han sagtens — at foreslaa en Ændring i den nuværende Valglov, saa den ikke kunde benyttes, som den blev benyttet ved sidste Valg. Det gør mig ondt og ked af det, at det ærede Medlem lod sig henrive til at bruge et Ord som Fup om andres Arbejde, naar hvert Barn i Landet ved, at naar vi staar med dette Valglovsarbejde, er det, fordi der blev lavet Valglovsff af Venstre forud for sidste Valg. Det er det, der er Kendseringen.

Jeg skal derefter vende mig til selve Forslaget; jeg mente, det var nødvendigt oven paa den Skylle, vi fik, allerede paa nuværende Tidspunkt at komme med nogle Modbemærkninger.

Som det er sagt, har Udvalgsbehandlingen vist — det fremgaar ogsaa tydeligt af Betænkningen —, at der er en hel Del Problemer, som ikke kan løses uden efter et virkeligt gennemgribende Arbejde og Behandling af mange Forhold. Det drejer sig om en hensigtsmæssig Omraadefordeling; enten man mener, at en Deling af Omraadet i Hovedstaden, Købstæder og Land er det rigtige eller ikke, bygger Valgloven paa det forholdsmæssige Princip. Jeg er ikke Tilhænger af at gøre Landet til een stor Valgkreds, saa bliver der til sidst slet ingen umiddelbar Forbindelse mellem Vælgerne og den Rigsdagsmand, de vælger, saa er det en Liste for hele Landet, og det er der ingen der ønsker, det vil ogsaa i det lange Løb udhule selve det demokratiske System. Dernæst er der Spørgsmaalet om Stemmevægten. Nu paastaar man ganske vist, at selv om man laver en Ordning, hvorved en tyndtbefolket Egn faar Mandaterne billigere,